

Finland

Samenvatting

Het Finse herstel- en veerkrachtplan (*Recovery and Resilience Plan; RRP*) is onderverdeeld in 13 componenten, die bestaan uit 18 hervormingen en 39 investeringen. Van de middelen zal 50% worden besteed aan klimaatdoelen en 27% aan de digitale transitie. Het plan voldoet volgens de Europese Commissie (de Commissie) aan het *do no significant harm*-vereiste. De grootste investeringen vinden plaats op het gebied van gezondheidszorg, vergroening van de industrie en het energiesysteem. Belangrijke voorgenomen hervormingen liggen op het gebied van de arbeidsmarkt en investeringsbeleid. Het Finse plan omvat in totaal 2,1 miljard euro aan subsidies en maakt geen gebruik van het leningengedeelte van de RRF.

Aansluiting op landspecifieke aanbevelingen

De voorgenomen hervormingen en investeringen sluiten volgens de Commissie goed aan op de landspecifieke aanbevelingen die Finland in 2019 en 2020 heeft ontvangen in het kader van het Europees Semester. In het plan worden maatregelen aangekondigd die in lijn zijn met de aanbevelingen op het gebied van arbeidsmarkt, gezondheidszorg, investeringen in onderzoek en innovatie, en anti-witwassen.

Op het gebied van overheidsfinanciën bevat het plan maatregelen om de kosteneffectiviteit van de sociale hulpverlening en gezondheidszorg te verbeteren. Daartoe wordt onder meer geïnvesteerd in datagedreven besluitvormingsprocedures en in digitale en telefonische diensten.

Om invulling te geven aan de aanbeveling om de schulden van huishoudens beter te monitoren, was Finland al begonnen aan het oprichten van een uitgebreid kredietregistratiesysteem. Dit zal in de komende jaren als onderdeel van het herstelplan verder worden vormgegeven en ziet onder andere op het doorvoeren van wetgeving, het opzetten van een centraal register voor de schuldenlast van huishoudens, en het gelijktrekken van bepaalde administratieve procedures van huisvestingsbedrijven.

Ten aanzien van de gezondheidszorg bevat het plan maatregelen om de weerbaarheid en gelijke toegang te verbeteren. De maatregelen in het plan zijn een aanvulling op reeds gestarte hervormingen en zijn onder andere gerelateerd aan digitalisering van gezondheidsdiensten en het oplossen van tekorten aan arbeidskrachten door investeringen in het hoger onderwijs.

Rond de arbeidsmarkt worden verschillende landspecifieke aanbevelingen geadresseerd. Zo is Finland voornemens de werkgelegenheidsgraad te verhogen en het functioneren van de arbeidsmarkt te versterken door o.a. actief arbeidsmarktbeleid en een actieve zoekverplichting voor werkzoekenden. Daarnaast wordt ingezet op het uitfaseren van werkloosheidsuitkeringen voor oudere werklozen, het faciliteren van werk- en onderwijs-gebaseerde immigratie, en het promoten van arbeidsmarktintegratie van jonge mensen en mensen met een onvolledige werkcapaciteit. Ook wordt ingezet op het versterken van vaardigheden en het verkleinen van arbeidsmarkttekorten door processen voor arbeidsmarktmigratie te stroomlijnen. Een doorlopende hervorming dient vaardigheden voor de arbeidsmarkt te vergroten. Concreet gaat het om het creëren van minstens 600 plekken op (toegepaste) universiteiten in sectoren met een tekort aan arbeidskrachten. Tot slot richt het plan zich op het verbeteren van geïntegreerde diensten voor de werklozen en inactieven.

Naar verhouding wordt het grootste deel van het Finse plan besteed aan investerings- en innovatiebeleid. Het plan bevat maatregelen om liquiditeit en private investeringen in het mkb te vergroten. Daarnaast worden er investeringen voorzien in duurzame en efficiënte infrastructuur en in onderzoek en ontwikkeling. Voor de groene transitie richt het plan zich op investeringen in schone en hernieuwbare energie, elektrificatie en decarbonisatie van industriële processen, het reduceren van emissies van de gebouwde omgeving, en het stimuleren van investeringen in elektrische en laag-emissie voertuigen. Andere financieringsbronnen, onder andere uit de EU, zijn aanvullend aan deze investeringen. Investeringen in de digitale transitie focussen zich op ontwikkeling van het breedbandnetwerk in rurale gebieden, data-gedreven innovatie en de digitalisering van publieke uitvoeringsorganisaties.

Tot slot bevat het plan maatregelen die effectief toezicht en handhaving van het anti-witwas raamwerk versterken. Het verzamelen en uitwisselen van informatie tussen bevoegde autoriteiten en het verder verbeteren van data-analyse en -verwerking zijn in het plan opgenomen.

De Commissie oordeelt dat het plan in voldoende mate een significant deel van de uitdagingen uit de landspecifieke aanbevelingen van 2019 en 2020 adresseert. Een aantal landspecifieke aanbevelingen op het gebied van de gezondheidszorg en de oprichting van een kredietregistratiesysteem worden slechts gedeeltelijk geadresseerd in het RRP, maar buiten de RRF verder worden ingevuld. Het kabinet kan zich vinden in het oordeel van de Commissie.

Mijlpalen en doelen

Het voorstel voor een uitvoeringsbesluit van de Raad omvat 123 mijlpalen en doelen voor de diverse hervormingen en investeringen. Het tijdspad voor de mijlpalen en doelen is passend. Er is enigszins sprake van een piek in doelen richting het einde van de looptijd. De Commissie beoordeelt de opgenomen mijlpalen en doelen als realistisch, waarbij de opgenomen indicatoren voldoende relevant en robuust zijn om de voortgang te monitoren. Het kabinet kan zich vinden in het oordeel van de Commissie.

Controlesystemen

Het plan beschrijft een geschikt systeem voor de implementatie van het herstelplan voor het voorkomen, opsporen en corrigeren van corruptie, fraude en belangenverstrengeling en het voorkomen van dubbele (Unie-)financiering. Wel moet Finland nog enkele ontbrekende maatregelen treffen, zoals het juridisch vastleggen van de mandaten van de verantwoordelijke autoriteiten en het inrichten van een opslagsysteem voor de monitoring van de implementatie van het plan. Deze maatregelen zijn als mijlpaal opgenomen in de uitvoeringshandeling, en vormen een voorwaarde voor het doen van de eerste uitbetalingen.

Eindoordeel kabinet

Op basis van bovenstaande kan het kabinet zich vinden in de positieve beoordeling van het Finse herstelplan door de Europese Commissie. Het kabinet kan zich ook vinden in de mijlpalen en doelen en bijbehorende bedragen die in het uitvoeringsbesluit zijn opgenomen. Het kabinet is daarom voornemens in te stemmen met het voorgestelde uitvoeringsbesluit van de Raad.